

Stadsarchief Rotterdam

Beleid Open Data bij het Stadsarchief Rotterdam

Datum: 10-11-2016

Status: Versie 1.1

INHOUDSOPGAVE

1. Open data bij het Stadsarchief: inleiding	4
1.1 Aanleiding voor dit document	4
1.2 Doel van dit document	4
1.3 Scope van dit document.....	4
1.4 Rollen en verantwoordelijkheden	5
1.5 Herijking van het beleid	5
1.6 Leeswijzer.....	5
2. Open data: kaders en uitgangspunten	6
2.1 Wat is open data?.....	6
2.2 Open vs. openbaar	7
2.3 Toepasbaarheid op archieven en collecties bij het Stadsarchief	7
3. Beleid beheer en beschikbaarstelling open data	9
3.1 Open data en de missie van het Stadsarchief	9
3.2 Doelgroepen en relatie met hergebruikers	10
3.3 Beleidsprincipes.....	10
3.4 Beoogd rendement van het beleid voor hergebruikers en Stadsarchief.....	10
3.5 Afwegingskader voor feitelijke beschikbaarstelling van data en datasets.....	14
3.6 Beschikbaarstelling: technische standaarden voor hergebruik	11
3.7 Beschikbaarstelling: standaarden voor vrijgave met het oog op rechten van derden	12
3.8 Beleid ten aanzien van kosten.....	14
3.9 Beleid ten aanzien van bron- en naamsvermelding	13
3.10 Beleid ten aanzien van versiebeheer van verstrekte datasets.....	13
4. Impact van dit beleid	16
4.1 Voor verwerving	16
4.2 Voor beheer.....	16
4.3 Voor beschikbaarstelling	16
4.4 Voor dienstverlening	16
4.5 Vervolgstappen	17
Bijlage 1: Verslag project "Open Data - Gewoon doen" (maart - september 2015).....	18
Bijlage 3: Relevante wet- en regelgeving van belang voor bepalen	21
openbaarheid	21
Bijlage 4: Overzicht Creative Commons licentievormen	22
Bijlage 5: Begrippen open data A-Z.....	24
Bijlage 6: Overzicht van geraadpleegde bronnen	28

Noot van de auteurs:

Voor dit stuk is gebruik gemaakt van passages uit de publicatie *Beleid Open Collectiedata bij Nationaal Archief* (mei 2015). De lijst van begrippen is integraal uit dit stuk overgenomen.

1. Open data bij het Stadsarchief: inleiding

1.1 Aanleiding voor dit document

Door open data wordt het mogelijk om digitale informatie zonder beperkingen te hergebruiken. Het bereik van het Stadsarchief kan hierdoor enorm worden vergroot zodat de informatie die het Stadsarchief beheert maximaal kan renderen. Het aanbieden van informatie als open data sluit mooi aan bij de Wet Hergebruik Overheidsinformatie, de strategie van de concern Dienstverlening Gemeente Rotterdam, en de missie van het Stadsarchief Rotterdam.

Op 13 juni 2013 heeft het Europees parlement de wijziging van Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie aangenomen. De bedoeling van deze wijziging is het stimuleren van open data, in de eerste plaats uit economische overwegingen. De nieuwe richtlijn verplicht de lidstaten om alle (openbare) overheidsinformatie voor hergebruik beschikbaar te stellen.¹ Uitzondering wordt gemaakt voor informatie waarop wettelijke beperkingen of rechten van derden berusten (zoals privacy of auteursrecht).

Een belangrijk nieuw element in de richtlijn is dat ze ook van toepassing is verklaard op archieven. Per 15 juli 2015 is de wijziging van bovengenoemde richtlijn in Nederland geïmplementeerd door het in werking treden van de Wet Hergebruik overheidsinformatie (hierna steeds aangehaald als Wet Hergebruik). Het is nu aan het Stadsarchief Rotterdam om hier handen en voeten aan te geven. Steeds meer overheids- en culturele instellingen stellen hun informatie digitaal beschikbaar. Hierdoor ontstaan nieuwe mogelijkheden – voor de instellingen zelf, maar ook voor derden – om met deze informatie nieuwe toepassingen en websites te maken, waardoor het grote publiek op nieuwe manieren kan participeren. Naast het digitaal presenteren zoals tot nu toe gangbaar is, kan informatie ook als open data beschikbaar worden gesteld.

1.2 Doel van dit document

Waar het Stadsarchief open data beschikbaar stelt, gebeurt dat tot nu toe vanuit pilots, al dan niet in samenwerking met derden. Door het vaststellen van beleid kan het Stadsarchief processen en procedures met betrekking tot open data beter vormgeven. Dit beleidsdocument is daarmee kaderstellend. Op deze manier kan het Stadsarchief niet alleen verantwoording afleggen op het gebied van open data aan interne en externe stakeholders (bestuurders, medewerkers, klanten, partners en burgers), maar ook verantwoordelijkheden in de organisatie beleggen. Bovendien vormt het beleid de kapstok om de benodigde randvoorwaarden op orde te brengen om de ambities ten aanzien van open data te kunnen verwezenlijken. Daarmee wordt het beschikbaar stellen van en de omgang met datasets verankerd in de opdracht en werkwijze van het Stadsarchief.

1.3 Scope van dit document

Dit document bevat beleidsprincipes voor:

- metadata in de vorm van toegangen en nadere toegangen, zoals databases over de aanwezige archieven en collecties;
- metadata over de afzonderlijke objecten die deel uitmaken van deze archieven en collecties;
- digitale objecten van archieven en collecties daarmee bedoelend de gedigitaliseerde foto's, kaarten, bewegend beeld etc.;
- digital born materiaal van archieven en collecties.

Naast de data van het Stadsarchief zelf is dit beleid van overeenkomstige toepassing op de data van de aangesloten gemeenten en instellingen omdat

- de achterliggende wet- en regelgeving ook op deze overheidsinstellingen van toepassing is;
- bij het Stadsarchief gewerkt wordt vanuit de Rotterdamse dienstverleningsprincipes, waarin transparantie en eenduidigheid naar de burger centraal staan;

¹ In strikte zin is de Wet Hergebruik van toepassing op met een publieke taak belaste instellingen.

- het niet uitvoerbaar is om in beheer, beschikbaarstelling en dienstverlening te differentiëren.

Waar wordt gesproken over open data van het Stadsarchief, wordt dus ook de open data bedoeld van de aangesloten gemeenten en instellingen.

Buiten de scope van dit document valt wat we aan kunnen duiden met bedrijfsvoeringsinformatie. Hierbij moet gedacht worden aan bezoekersstatistieken, de bezoekersregistratie, financiële informatie, depotbeheer informatie en bijvoorbeeld informatie over de uitvoering van programma's en projecten. Deze informatie valt voor wat betreft de verstrekking ervan onder de werkingssfeer van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp), de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob) en uiteindelijk onder die van de Archiefwet.

Voor wat betreft het beleid zelf moet onderscheid worden gemaakt tussen

- enerzijds de beleidsuitgangspunten ("principes");
- anderzijds de praktische / technische uitwerking en implicaties van deze principes.

Dit stuk adresseert in de eerste plaats de beleidsuitgangspunten over "wie mag er wat met de data en onder welke voorwaarden"? De praktische / technische uitwerking en implicaties van deze principes worden uitgewerkt voor zover dat op dit moment mogelijk en reëel is.

1.4 Rollen en verantwoordelijkheden

- Het MT van het Stadsarchief stelt het open data-beleid vast en is verantwoordelijk voor de implementatie en herijking ervan. Herijking vindt jaarlijks plaats. De aangesloten gemeenten en instellingen worden actief over eventuele beleidsmatige veranderingen geïnformeerd.
- In opdracht van het MT initieert de gemeentelijke ICT-organisatie voor zover mogelijk de ontwikkeling en implementatie van het open data-beleid en rapporteert in voorkomende gevallen hierover aan het MT.
- De afdelingshoofden implementeren het open data-beleid waar van toepassing in hun verantwoordelijkheidsgebieden en informeren het MT over de impact van het open data-beleid daarop.

1.5 Herijking van het beleid

Het open data-beleid wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig herzien, of zoveel vaker of minder vaak als het MT van het Stadsarchief wenselijk acht.

1.6 Leeswijzer

Dit document is opgedeeld in een viertal inhoudelijke hoofdstukken en een viertal bijlagen.

Hoofdstuk 1 is de inleiding. hoofdstuk 2 verkent en definieert het terrein van open data in de context van het archiefwezen. Hoofdstuk 3 bevat het eigenlijke beleid van het Stadsarchief voor wat betreft open data, zowel wat betreft het beheer, de beschikbaarstelling als de dienstverleningsfunctie. In hoofdstuk 4 wordt in kaart gebracht, wat de impact van dit beleid is voor de korte en middellange termijn en wordt een aanzet gegeven voor toepassing en uitvoering ervan binnen de verschillende aandachtsgebieden van het Stadsarchief.

Bijlage 1 bevat een verslag van de ervaringen die het Stadsarchief tot dusver met open data heeft opgedaan. Bijlage 2 is een overzicht van relevante wetgeving wat betreft openbaarheid. Bijlage 3 gaat nader in op de verschillende Creative Commons-licentievormen. Bijlage 4 is een opsomming van begrippen en definities met betrekking tot open data. Bijlage 5 bevat een overzicht van geraadpleegde bronnen. Bijlage 6 ten slotte bevat de beslisboom Open Data van het Nationaal Archief.

2. Open data: kaders en uitgangspunten

Veel culturele- en erfgoedinstellingen zijn bezig met de ontwikkeling van beleid met betrekking tot open data of zelfs al bezig met pilots. Voor deze instellingen biedt open data namelijk veel mogelijkheden. Het vergroot het bereik van de collectie en het biedt de mogelijkheid tot het ontwikkelen van interessante toepassingen en versterking van de legitimiteit. Een belangrijke stimulans voor het denken over en het beschikbaar stellen van open data zijn de wijzigingen die zijn doorgevoerd in de Europese richtlijn inzake het hergebruik van overheidsinformatie. In juni 2015 is deze regelgeving ook in Nederland van kracht geworden.

De wijziging van Richtlijn 2003/98/EG beoogt het volgende:

- *Informatie moet waar mogelijk in machine leesbaar formaat, op het beste niveau van nauwkeurigheid beschikbaar worden gesteld. Ook metadata mag niet ontbreken. Deze vorm van beschikbaarstelling is vooral een inspanningsverplichting. Archieven hoeven niet al hun archiefbescheiden in digitale vorm beschikbaar stellen.*
- *Bibliotheken en musea mogen bovenop de kostprijs eventueel een redelijk rendement rekenen. Voor de Nederlandse archiefbewaarplaatsen geldt dat zij als overheidsorganen gebonden zijn aan het kostenregime van de overheid. De overheid hanteert hierbij het uitgangspunt dat uitsluitend de zg. marginale kosten voor hergebruik mogen worden doorberekend, waarmee bedoeld wordt de extra kosten die moeten worden gemaakt om aan een verzoek tot hergebruik te voldoen.*
- *Het gebruik van licenties is toegestaan, maar overheden mogen geen voorwaarden opleggen die de beschikbaarheid van openbare overheidsinformatie belemmert. Onder overheden moeten ook archiefbewaarplaatsen gerekend worden.*
- *Exclusiviteitsovereenkomsten moeten zoveel mogelijk vermeden worden, echter er komt een aparte regeling voor het digitaliseren van culturele hulpbronnen (exclusiviteit geldt voor maximaal 10 jaar). Gelet op artikel 14 Archiefwet: "eenieder is bevoegd... archiefbescheiden te raadplegen, afbeeldingen, etc. te maken" is een exclusiviteitsovereenkomst echter niet mogelijk.*

2.1 Wat is open data?

Wij als Stadsarchief Rotterdam verstaan onder open data, data die waar mogelijk toegankelijk, herbruikbaar en deelbaar is, in overstemming met de wettelijke verplichting en strategie van Gemeente Rotterdam. Waar in dit stuk wordt gesproken van 'open data', wordt bedoeld op metadata en digitale dan wel gedigitaliseerde objecten in archieven en collecties van het Stadsarchief. Om de redenen genoemd in 1.3 vallen metadata van de aangesloten gemeenten en instellingen, alsmede digitale dan wel gedigitaliseerde objecten uit die archieven en collecties eveneens onder deze reikwijdte.

Bij het uitvoeren van publieke taken genereert en gebruikt de overheid data. Een groot deel van deze data is openbaar op grond van de Wet Openbaarheid van bestuur (Wob) of een andere wettelijke regeling. Bij niet-openbare data kan het anonimiseren of aggregeren van de gevoelige gegevens een manier zijn om deze alsnog met burgers te delen.

Binnen de Nederlandse overheid wordt gesteld dat open data bij de overheid data zijn die zowel toegankelijk als herbruikbaar zijn.² Dat betekent dat het gaat om data die:

- uit publieke middelen bekostigd en gegenereerd zijn bij of voor de uitvoering van de publieke taak;
- openbaar zijn;
- vrij zijn van drempels, zoals: verplichting om te registreren, kosten, beperkingen op het gebruik;
- bij voorkeur machineleesbaar zijn en voldoen bij voorkeur aan de 'open standaarden' (geen pdf, wel xml of csv³);

² Algemene Rekenkamer, *Trendrapport Open Data 2015* (vastgesteld 30 maart 2015, aangeboden aan de Tweede Kamer 31 maart 2015), 6.

³ Zie de begrippenlijst in de bijlagen.

- vrij zijn van rechten, zoals auteursrechten of andere rechten van derden.

Vrij vertaald is open data informatie die voor iedereen vrij beschikbaar, toegankelijk en herbruikbaar is. Essentieel daarbij is dat gebruikers de data makkelijk kunnen vinden en dat er geen gebruiksbepalingen worden opgelegd of voorwaarden worden gesteld waaraan moet worden voldaan voordat de data gebruikt mag worden.

Figuur 1 Open data zijn toegankelijk en herbruikbaar⁴

2.2 Open vs. openbaar

Open is niet hetzelfde als openbaar. Om data als open te kunnen bestempelen, moeten ze zowel toegankelijk als herbruikbaar zijn, iets wat openbaar beschikbare gegevens niet altijd zijn. Open is dus een breder begrip dan openbaar.⁵ Openbaarheid van data is een voorwaarde om data als open data beschikbaar te kunnen stellen.

2.3 Open toegang strategie

Stichting DEN publiceerde in 2015 de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed.⁶ In deze strategie bevat doelen, vertrekpunten en concrete werkprogramma's voor de ontwikkeling van een landelijke, sectoroverstijgende infrastructuur van voorzieningen voor digitaal erfgoed. Stadsarchief Rotterdam streeft ernaar om aan te sluiten bij deze strategie en infrastructuur. In de komende jaren verwachten wij Linked Open Data en Persistent Identifiers als standaard bij onze open data aan te kunnen bieden. Deze maken het onder andere mogelijk om een verbinding te maken tussen onze collectie en collecties van andere archief- en erfgoedinstellingen. Ook worden links naar onze digitale objecten zo duurzaam bewaard.

2.4 Toepasbaarheid op archieven en collecties bij het Stadsarchief

Er is gekozen om waar mogelijk aan te sluiten bij het beleid dat het Nationaal Archief al eerder op dit vlak heeft vastgesteld in zijn publicatie Beleid Open Collectiedata bij Nationaal Archief (mei 2015).

Voor het Stadsarchief is "open data" een breed begrip dat zowel overheidsmateriaal omvat als materiaal van particuliere herkomst, dit laatste voor zover het eigendom is van de

⁴ Bron afbeelding: Algemene Rekenkamer, *Tendrapport Open Data 2015*, 6.

⁵ Algemene Rekenkamer, *Tendrapport Open Data 2015*, 6.

⁶ [Nationale Strategie Digitaal Erfgoed 2015](#)

archiefinstelling.⁷ De gemene deler is de digitale vorm waarin het zich bevindt. Voor een gebruiker is het onderscheid tussen overheids- en particuliere herkomst niet relevant en eerder verwarrend (want: belemmerend).

Materiaal dat eigendom is van derden wordt zoveel mogelijk behandeld als materiaal uit de eigen collectie. Om dit doel te bereiken zullen wij waar mogelijk een afspraak met rechthebbende of eigenaar maken.

⁷ De Wet Hergebruik stelt open data en (openbare) overheidsinformatie op één lijn. Meer specifiek verstaat de WHO onder 'document' een bij een met een publieke taak belaste instelling berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat. Er wordt niet aangegeven of een 'document' exclusief die objecten betreft die zijn opgesteld of ontvangen uit hoofde van overheidstaken of dat hier ook objecten in begrepen zijn die door de archiefinstelling in eigendom zijn verworven (zoals archieven en collecties van particuliere aard en herkomst). Een overweging in de WHO is daarentegen wel dat digitalisering die bekostigd is met publiek geld, data "open" maakt, voor zover daar geen rechten of andere aanspraken van derden op rusten.

3. Beleid beheer en beschikbaarstelling open data

3.1 Open data en de missie van het Stadsarchief

Het aanbieden van data als open data is een belangrijke stap en tevens een randvoorwaarde voor de verwezenlijking van de missie en strategische doelen van het Stadsarchief Rotterdam. Die doelen en missie liggen vast in het jaarplan.

Open data heeft al een kleine geschiedenis bij het Stadsarchief, dat zich in experimentele vorm hier de afgelopen jaren al mee heeft beziggehouden. In 2011-2013 heeft het Stadsarchief geparticipeerd in het project “Professionals Supported - Rotterdam Open Data” van de Hogeschool Rotterdam. Concreet resulteerde het project onder andere in de totstandkoming van de Rotterdam Open Data Store⁸ en het besluit van het Rotterdamse College van B. & W. om overheidsinformatie waar mogelijk open te stellen voor een breed publiek.⁹ Het bleek echter nog niet mogelijk om daadwerkelijk open datasets aan te bieden.

Om hier verandering in te brengen is in het voorjaar van 2015 gestart met het project “Open data – Gewoon doen”. Het doel van dit project was om één of meerdere datasets online beschikbaar te stellen, die zonder tussenkomst van een medewerker door derden gebruikt zou kunnen worden. Inmiddels staat een aantal datasets van het Stadsarchief in de Data Store. Daarnaast had het project tot doel om door het *gewoon te gaan doen* onze kennis te vergroten over de formats waarin open data kan worden geleverd, over het gebruik van Creative Commons-licenties, de mogelijkheden van beschikbaar stellen en om te komen tot een inventarisatie van benodigd beleid en procedures.

Deze experimenten hebben tot veel inzichten geleid en zijn daarom meegenomen in de uitwerking van dit beleidskader.¹⁰ De Wet Hergebruik is een goede aanleiding en basis om hier beleidsmatig vorm en inhoud aan te geven en deze basis te koppelen aan de ambities en strategie van het Stadsarchief.

Een belangrijk strategisch doel van het Stadsarchief is de doorontwikkeling naar een Stadsinformatiecentrum dat steeds meer recente overheidsinformatie beheert en dat deze informatie actief digitaal beschikbaar stelt. Open data draagt daar op verschillende manieren toe bij: door online presentatie op andere platforms, zoals Rotterdam Open Data Store en Open Cultuur Data, wordt het bereik van de collectie vergroot. Een zo groot mogelijk bereik en (her)gebruik van informatie vergroot tegelijk het maatschappelijk rendement van het Stadsarchief. Het Stadsarchief streeft naar de situatie dat bedrijven en particulieren rechtstreeks en in één handeling een dataset (bijv. een inventaris of index) kunnen downloaden en deze zelf bevragen zonder afhankelijk te zijn van hoe deze wordt aangeboden op de website van het Stadsarchief zelf. Professionals en particulieren kunnen voor hun publicaties en projecten gebruik maken van een enorme hoeveelheid beeldmateriaal. Hierdoor duikt materiaal van het Stadsarchief op onverwachte plaatsen op, bijvoorbeeld in artikelen via Wikipedia. Andere (onderzoeks-)instituten en overheidsinstellingen kunnen met hun informatieaanbod direct aansluiten op de gegevens van het Stadsarchief of deze zelf als datasets downloaden.

De praktijk van het Nationaal Archief en de Koninklijke Bibliotheek (KB) heeft uitgewezen dat het beschikbaar stellen van (open) data elders tot een explosie van het gebruik kan leiden. Op basis van de metadata van de collectie van het Stadsarchief kunnen derde partijen verzamelingen (aggregaties) van metadata maken, die het mogelijk maken om over meerdere collecties (zoals archieven van meerdere archiefinstellingen, of archieven en kranten) heen te zoeken. Een voorbeeld van zo'n aggregator is Europeana of Digitale Collectie. Daardoor wordt de collectie van het Stadsarchief makkelijker, sneller en vaker gevonden. Een toename van raadpleging van dat materiaal met een factor 1000, zo leert de ervaring van grote instellingen, is geen uitzondering.

⁸ Zie <http://rotterdamopendata.nl/dataset>.

⁹ Collegeraadsvergadering van 26 maart 2013.

¹⁰ Volledigheidshalve is een kort verslag van deze pilots en activiteiten opgenomen in bijlage 1.

Het Stadsarchief ambieert bovendien het gebruik van open data voor innovatieve doeleinden. Door het beschikbaar stellen van open collectiedata kunnen derden extra kanalen (b.v. applicaties of producten) ontwikkelen. Daarbij staat voor het Stadsarchief de mogelijkheid open om actief samen te gaan werken met ontwikkelaars en derden om deze doeleinden vorm te geven. Het open data beleid sluit dan ook naadloos aan op de missie van het Stadsarchief en op de nadere invulling die is daarbinnen gegeven voor wat betreft de digitale dienstverlening.

De missie van het Stadsarchief luidt:

“We geven toegang tot betrouwbare en bruikbare informatie over heden en verleden van Rotterdam en bevorderen actief het historisch besef in de stad. Daarbij willen wij een zo groot mogelijk bereik gebruik realiseren. Zo dragen wij bij aan het democratische, culturele, economische en sociale klimaat en het (internationale) imago van de stad.”

En meer in het bijzonder voor de digitale dienstverlening: *“Het Stadsarchief wil het bereik en gebruik van zijn producten en diensten maximaliseren door zijn content (op objectniveau) op aantrekkelijke wijze, 24 uur per dag, 7 dagen per week, digitaal en gratis aan iedereen ter beschikking te stellen.”*

3.2 Doelgroepen en relatie met hergebruikers

Het Stadsarchief onderscheidt geen specifieke doelgroepen voor open data, het is voor iedereen beschikbaar. Het is de verantwoordelijkheid van het Stadsarchief als overheidsinstelling om dit soort data waar mogelijk aan te bieden. Burgers, bedrijven, journalisten, andere overheden etc. en/of intermediairs hebben toegang tot dezelfde data, onder dezelfde voorwaarden. Het Stadsarchief faciliteert en stimuleert daarbij de zelfredzaamheid van de gebruikers.

3.3 Beleidsprincipes

Het open data beleid van het Stadsarchief is gebaseerd op de volgende principes:

- Ons beleidsprincipe is dat we al onze data als “open data” beschikbaar willen stellen waar mogelijk. Dat betekent dat datasets gestandaardiseerd en gecontextualiseerd beschikbaar gesteld worden.
- Voor data en content die nog niet open beschikbaar is, worden ten hoogste de marginale kosten bij de gebruiker in rekening gebracht. Het gaat daarbij om de enkele kosten die worden gemaakt om de beschikbare data(sets) aan de gebruiker *te (kunnen) verstrekken*.
- Zodra dit technisch en organisatorisch mogelijk is, zullen reeds beschikbare scans kosteloos downloadbaar beschikbaar worden gesteld, in de hoogst beschikbare resolutie.
- Zodra dit technisch en organisatorisch mogelijk is, zal digitaal aanwezig bewegend beeld kosteloos downloadbaar beschikbaar worden gesteld.

3.4 Beoogd rendement van het beleid voor hergebruikers en Stadsarchief

Voor zowel de hergebruikers als voor de eigen organisatie beoogt het Stadsarchief met dit beleid het volgende te bereiken:

→ Vergroting van het bereik van de collectie

Professionals en particulieren kunnen in de toekomst voor hun publicaties en projecten gebruikmaken van beeld- en bewegend materiaal dat door het Stadsarchief vrij downloadbaar beschikbaar wordt gesteld.

Het Stadsarchief ziet zijn bereik vergroot door online presentatie op andere platforms. Andere (onderzoeks-)instituten en overheidsinstellingen kunnen direct aansluiten op de gegevens van het Stadsarchief of deze als grotere datasets downloaden.

→ Versterking van de legitimiteit

Gebruikers komen meer en vaker informatie tegen die afkomstig is van het Stadsarchief. Hun “informatiebereik” wordt hiermee vergroot. Het Stadsarchief laat hiermee zien dat zij informatie beheert met een maatschappelijke waarde en belang. Waarbij het Stadsarchief de authenticiteit aan de bron waarborgt. Gebruikers kunnen de status van hun informatie hier checken.¹¹

→ **Vergroting van de externe oriëntatie van de organisatie**

Partners en stakeholders weten het Stadsarchief te vinden voor hun informatie- en ontwikkelvragen die in gezamenlijkheid kunnen worden opgepakt.

Door voor een open data strategie te kiezen, wordt het Stadsarchief geprikkeld om naar buiten te kijken en nog meer samen te werken met partners.

→ **Standaardisatievoordelen**

Wanneer meer data volgens (open)standaarden ontsloten worden, kunnen andere overheidspartijen en onderzoekers deze data ook eenvoudiger hergebruiken. Ook kan door data te standaardiseren makkelijker aangesloten worden op verschillende platforms.

→ **Kwaliteitsverbetering en verrijking van data**

De beschikbaarstelling van datasets brengt fouten en lacunes in de data aan het licht waardoor deze aan de bron kunnen worden gecorrigeerd en aangevuld. Bij hergebruik kunnen data worden verrijkt (bijv. door het koppelen van datasets). De informatie die dit oplevert, kan door het Stadsarchief aan de data worden toegevoegd of op andere wijze vastgelegd. Gebruikers doen op hun beurt hier weer hun voordeel mee.

3.5 Beschikbaarstelling: technische standaarden voor hergebruik

Het feit dat data open is, wil nog niet zeggen dat hergebruik makkelijk is. Het Stadsarchief staat dan ook niet alleen voor de vraag welke data open kan en welke niet, maar ook hoe gemakkelijk het de gebruiker wordt gemaakt om deze data te hergebruiken. Dat laatste betekent afspraken maken over techniek en standaarden.

Bekend is het “sterrensysteem” van Tim Berners-Lee, bedenker en grondlegger van het World Wide Web, dat een classificatie geeft van hoe makkelijk het de gebruiker wordt gemaakt om data te hergebruiken:

Figuur 2 Systeem van Berners-Lee

*	Stel je data beschikbaar op het Web (in welk format dan ook) onder een open licentie
**	Stel je data beschikbaar als gestructureerde data (zoals Excel in plaats van een plaatje van een tabel)
***	Gebruik open formaten, publicatieformaten die niet software-gebonden zijn (zoals CSV of XML in plaats van Excel)
****	Gebruik URIs (unique identifiers) om data te identificeren, zodat mensen naar jouw data kunnen verwijzen

¹¹ Uit de wijziging van Richtlijn 2003/98/EG volgt dat overheden geen voorwaarden mogen opleggen die de beschikbaarheid van openbare overheidsinformatie belemmert. Het verbod op belemmering wordt hierin stringent opgevat. Naamsvermelding mag wel worden gevraagd, echter alleen indien daarvoor goede redenen bestaan. In par. 3.7. wordt het beleid van het Stadsarchief in deze nader toegelicht.

***** Link jouw data aan andere data om context te verstrekken

Het Stadsarchief heeft zijn data nu beschikbaar op niveau 2 en 3. Het streven is om data binnen twee jaar op niveau 4 aan te kunnen bieden. Datasets zullen nu dus (nog) worden geleverd in Excel en in de vorm van CSV-bestanden.

3.6 Beschikbaarstelling: standaarden voor vrijgave met het oog op rechten van derden

Voor de beschikbaarstelling van open data sluit het Stadsarchief aan bij de Creative Commons (CC)-methodiek en licentievormen voor onze metadata en content.¹² De metadata die wij hebben, en niet buiten de scope vallen zoals genoemd in 1.3, is vrij voor hergebruik en daarom beschikbaar onder CC0. De content, bedoelend de digitale objecten, kan daarentegen onder verschillende licenties vallen. De opties voor hergebruik van deze content staan vermeld in de bijbehorende metadata.

Zoals geschetst in het voorgaande, leggen (auteurs-)rechten van derden de beschikbaarstelling van data aan banden. Materiaal waarvan de rechten bij de Gemeente berusten of materiaal dat vrij is van rechten, is zonder meer “open”.

Het Stadsarchief stelt waar en voor zover mogelijk zijn data en datasets open voor hergebruik onder verschillende CC-licentievormen, maar is niet verantwoordelijk voor de resultaten van hergebruik. Het gebruik van open licenties impliceert dat de instelling die de open data verstrekt, niet aansprakelijk is voor de eindproducten die op basis van die data tot stand zijn gekomen.¹³ Onderstaande tabel bevat een korte omschrijving van de CC-licenties die het Stadsarchief hanteert en een korte toelichting van de wijze waarop dat gebeurt.¹⁴

Symbolen	Naam	Verklaring
	Public Domain Mark	De Public Domain Mark impliceert dat de data open is omdat er geen auteursrecht (meer) op rust. Deze Mark maakt het helder en duidelijk voor de hergebruiker dat het materiaal rechtenvrij is en vrij voor particulier of zakelijk hergebruik.
	CC0-Verklaring	Data onder deze verklaring is rechtenvrij omdat de auteursrechthebbende afstand heeft gedaan van zijn rechten. Datasets waarvan het Stadsarchief (de Gemeente Rotterdam) auteursrechthebbende is, worden onder CC0-verklaring volledig vrij gegeven.
	Naamsvermelding	In dit geval is het Stadsarchief Rotterdam of een derde partij rechthebbende en geeft Stadsarchief of derde partij toestemming voor particulier of zakelijk hergebruik. De hergebruiker wordt gevraagd om als bron het Stadsarchief en daarnaast de naam van de maker(s) te vermelden. Ook wordt gevraagd inzichtelijk te maken welke aanpassingen de hergebruiker aan het oorspronkelijk werk heeft gedaan.

¹² Voor een uitgebreide toelichting hierop, zie bijlage 2.

¹³ Handleiding Wet Hergebruik van overheidsinformatie, Ministerie van BZK (april 2016), 20.

¹⁴ Voor een uitgebreide uiteenzetting over de CC-licenties en de achterliggende systematiek, zie: <http://creativecommons.nl/uitleg>.

	<p>Naamsvermelding-GelijkDelen</p>	<p>Ook in dit geval is het Stadsarchief Rotterdam of een derde partij rechthebbende en geeft Stadsarchief of derde partij toestemming voor particulier of zakelijk hergebruik. De hergebruiker wordt gevraagd om als bron het Stadsarchief en daarnaast de naam van de maker(s) te vermelden. Ook wordt gevraagd inzichtelijk te maken welke aanpassingen de hergebruiker aan het oorspronkelijk werk heeft gedaan. Data die onder deze licentie zijn verstrekt en zijn hergebruikt, dienen onder dezelfde voorwaarden voor volgend gebruik beschikbaar te worden gesteld.</p>
---	------------------------------------	--

Dat betekent voor de beschikbaarstelling van deze data het volgende:

- Op het moment dat er geen auteursrecht op de open data van het Stadsarchief rust, dan moet die beschikbaar gesteld worden onder vermelding van een Public Domain Mark.
- Op het moment dat auteursrecht op open data berust en het Stadsarchief is auteursrechthebbende, dan zal dit recht niet geëffectueerd worden. De data worden voorzien van een CC0-verklaring. Dat betekent dat het Stadsarchief deze data volledig vrij geeft.
- Op het moment dat auteursrecht op de open data berust, waarbij een derde partij rechthebbende is, maar deze heeft schriftelijk verklaard dit recht niet te zullen effectueren, dan worden de data voorzien van een CC0-verklaring.
- Datasets waarvan het Stadsarchief geen auteursrechthebbende is, kunnen alleen als open data worden aangeboden als met de rechthebbende kan worden afgesproken dat het ten minste onder de licentie CC-BY-SA mag worden vrijgegeven.
- Op het moment dat een derde partij zijn auteursrecht wil effectueren, dan voldoet de data niet aan de definitie van open data. De data wordt dan niet online of anderszins beschikbaar gesteld als open data.

3.7 Beleid ten aanzien van bron- en naamsvermelding

Vanwege het belang dat het Stadsarchief hecht aan de mogelijkheid voor de gebruiker om de bron van de informatie te kunnen achterhalen, vraagt het Stadsarchief in de regel echter om een bronvermelding inclusief onze ISIL-code. Bij het verstrekken van data onder een Public Domain Mark of CC0-verklaring wordt dit dan ook gevraagd maar tegelijk gemeld dat bronvermelding geen verplichting is. Waar van toepassing wordt data gemarkeerd met CC-BY ("naamsvermelding") ofwel CC-SA ("share alike" = "gelijk delen"). In die gevallen is bronvermelding wel een verplichting. Op deze wijze kan iedereen nagaan waar de informatie vandaan komt die aan een bewerking van verstrekte data ten grondslag ligt. Het Stadsarchief kan hiermee zijn rol van beheerder van authentieke informatie gestand doen omdat een hergebruiker of onderzoeker kan toetsen in hoeverre de gebruikte data authentiek en volledig is. Uit onderzoeken onder de verschillende gebruikersgroepen van het Stadsarchief blijkt, dat die behoefte breed en sterk leeft. In onze wereld van informatisering en digitalisering komen recht en bewijs immers steeds meer op gespannen voet te staan met de herkomst en authenticiteit van digitaal gepubliceerd en verspreid materiaal. Onze gebruikers en bezoekers geven (terecht) aan dat zij het Stadsarchief zien als een gekwalificeerde, boven alle twijfel verheven beheerder van authentieke informatie.

3.8 Beleid ten aanzien van versiebeheer van verstrekte datasets

Het Stadsarchief zorgt ervoor dat gepubliceerde datasets actueel zijn. Dat betekent dat als een gepubliceerde versie van een dataset wijzigt, er zo snel mogelijk een nieuwe versie wordt

gepubliceerd. Afhankelijk van het type data vindt een periodieke update plaats, bijvoorbeeld van een genealogische dataset. In dit geval gaat het om data die aan de bron voortdurend worden aangevuld en bijgewerkt, waardoor het ondoenlijk en zinloos is om de gepubliceerde datasets bij te werken als zich een enkele wijziging heeft voorgedaan.

3.9 Afwegingskader voor feitelijke beschikbaarstelling van data en datasets als open data

Niet alle data die wij beheren, kunnen wij als open data beschikbaar stellen. Op het moment dat een verzoek om beschikbaarstelling wordt ontvangen, moet worden vastgesteld of de data valt onder de werkingssfeer van de Wet Hergebruiken vervolgens moet worden vastgesteld, of er sprake is van belemmeringen die vrijgave in de weg staan.

Bij het maken van de juiste afweging kan gebruik gemaakt worden van de beslisboom die het Nationaal Archief hanteert om data als open data aan te bieden. Zie voor deze beslisboom bijlage 6.

3.10 Beleid ten aanzien van kosten

De Wet Hergebruik staat archiefinstellingen toe om marginale kosten, die zij moeten maken om aan een verzoek te voldoen, door te berekenen. Vertaald naar open data betekent dit, dat alleen kosten voor de beschikbaarstelling van data mogen worden gerekend die aanwijsbaar te relateren zijn aan een verzoek.¹⁵ Het Stadsarchief streeft er daarbij naar, om de kosten voor de hergebruiker zo laag mogelijk te houden en waar mogelijk verder terug te dringen.

Per 'open datasoort' worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Bestaande digitale toegangen worden, voor zover ze vrij van rechten zijn, kosteloos geleverd omdat daarvoor een minimale inspanning vereist is. Voor het beschikbaar stellen van datasets die nog niet als open data online beschikbaar zijn gemaakt wordt een tarief gerekend gebaseerd op de benodigde inzet aan uren.¹⁶
- Voor data (b.v. scans in highres) die al beschikbaar zijn, moeten bij het Stadsarchief nog steeds kosten worden gemaakt omdat bestaande scans moeten worden opgezocht. Voor het bestellen van bestaande scans wordt daarom vanaf 2017 een marginaal tarief opgenomen in de tarievenlijst van het Stadsarchief.¹⁷ Daarbij geldt dat de scan wordt geleverd in de hoogst beschikbare resolutie, kwaliteit en met de bestaande afmetingen. Dit sluit aan op wat de wijziging van Richtlijn 2003/98/EG beoogt met "op het beste niveau van nauwkeurigheid beschikbaar [te] worden gesteld".
- Voor digitaal aanwezig bewegend beeld geldt hetzelfde als bij scans, met hetzelfde marginale tarief.¹⁸
- Digital born archiefmateriaal wordt kosteloos ter beschikking gesteld zodra het via het e-depot eenvoudig kan worden teruggevonden. Tot het moment dat het materiaal snel en eenvoudig uit het e-depot kan worden gehaald, wordt het tegen geldend tarief verstrekt omdat terugzoeken met de huidige stand van het beheer de nodige inspanning vraagt.

¹⁵ Memorie van Toelichting op de Wet Hergebruik, 11: "Voor archieven is ervoor gekozen dat alleen marginale kosten in rekening worden gebracht. Het is niet wenselijk dat in de Archiefwet 1995 de mogelijkheid wordt geopend de kosten van (her)gebruik van archiefbescheiden te relateren aan de productie, vermenigvuldiging, verspreiding, conservering en investeringen. Ook bij archiefbewaarplaatsen in de zin van de Archiefwet 1995 gaat het namelijk om hergebruik van archiefbescheiden die door de publieke sector met publieke middelen reeds zijn geproduceerd of ontvangen in het kader van de uitvoering van een publieke taak."

¹⁶ Hiervoor wordt een bestaand tarief gebruikt (onderzoek in opdracht, per half uur of gedeelte daarvan, € 29,90, prijspeil 2016).

¹⁷ Tarieven en leges worden berekend op basis van kostprijs. De te maken kosten hebben in dit geval uitsluitend betrekking op de (gemiddelde) inzet van personeel voor het opzoeken van een bestaande scan of een eenheid bewegend beeld en zijn voor 2016 berekend op € 8,97. Als een inventarisnummer bestaat uit meerdere scans, wordt dit als één scan beschouwd. De tijd die het kost om de scans op te zoeken, is immers nagenoeg hetzelfde.

¹⁸ Dat impliceert dat evenals bij scans het materiaal geleverd wordt in de vorm waarin het aanwezig is, dus exclusief een drager. Voor bewerkingen geldt het maatwerk tarief.

- Voor het maken van (standaard) scans van objecten die nog niet eerder gedigitaliseerd zijn, bestaat al een tarief, gebaseerd op de kostprijsmethodiek van de Gemeente Rotterdam.¹⁹ Het tarief voor dit producttype blijft bestaan. Alleen van nieuw gemaakte scans kan de kwaliteit gegarandeerd worden. Als de kwaliteit van een al bestaande scan niet afdoende is voor degene die bestelt, dan wordt de scan opnieuw gemaakt. Op dat moment wordt niet het marginale tarief in rekening gebracht, maar het tarief gebaseerd op de kostprijs voor het maken van een nieuwe scan.

¹⁹ Een standaard scan heeft een resolutie van 300 dpi bij 20 x 25.

4. Impact van dit beleid

In het voorgaande kwam de impact van het beleid al zijdelings ter sprake. Voor de aspecten verwerving, beheer, beschikbaarstelling en dienstverlening zijn de consequenties hieronder op een rijtje gezet.

4.1 Voor verwerving

Waar mogelijk wordt bij de verwerving (dus in eigendom nemen) van particuliere archieven en collecties rekening gehouden met het als open data beschikbaar stellen van deze bescheiden. De acquisitieovereenkomst die het Stadsarchief hanteert voor de verwerving van particuliere archieven en collecties, wordt hierop aangepast. De bruikleengever heeft de ruimte om niet in te stemmen met het als open data beschikbaar stellen van het in bruikleen gegeven materiaal (incl. metadata).

4.2 Voor beheer

- Bij de inrichting van systemen wordt er rekening mee gehouden dat datasets zo eenvoudig mogelijk gegenereerd kunnen worden;
- Aan data dienen URI's (persistent identifiers) te worden gekoppeld om aan het ****-niveau van Berners-Lee te kunnen voldoen;
- In toegangen, indexen en data (scans, bewegend beeld) worden licenties opgenomen op basis van de Creative Commons-methodiek;
- Bij elke nieuwe dataset wordt bepaald of deze als open data beschikbaar kan worden gesteld en op welke wijze;
- Het Stadsarchief zorgt ervoor dat gepubliceerde datasets actueel zijn. Dat betekent dat als een gepubliceerde versie van een dataset wijzigt, er zo snel mogelijk een nieuwe versie wordt gepubliceerd. Per type data moet dit nader worden ingeregeld en georganiseerd;
- Het beheer van scans wordt op orde gebracht zodat de scans in de toekomst gratis downloadbaar beschikbaar kunnen worden gesteld; hieronder ook begrepen de scans die worden gemaakt van objecten die in bruikleen worden gegeven voor zover deze vrij van rechten van derden zijn (deze worden gemaakt op substitutiekwaliteit);
- In de standaard vrijwilligersovereenkomst wordt opgenomen, dat betrokkene instemt met de bepaling dat het auteursrecht op de toegangen die (mede) door de inzet van de betreffende vrijwilliger tot stand komen, exclusief berust bij het Stadsarchief;
- Vastgelegd moet worden dat derden die vrijwillig een toegang maken op archieven en collecties van het Stadsarchief, afstand doen van hun auteursrecht.

4.3 Voor beschikbaarstelling

- Data(sets) worden vrijgegeven onder een Public Domain Mark, CC0-verklaring, een CC-BY- of CC-SA-licentie;
- Scans worden zoveel mogelijk gratis downloadbaar beschikbaar gesteld;
- Bewegend beeld wordt zoveel mogelijk gratis downloadbaar beschikbaar gesteld.

4.4 Voor dienstverlening

- Omdat niet langer voorwaarden kunnen worden gesteld aan het hergebruik van open data, wordt er geen licentieovereenkomst meer gehanteerd;
- Metadata (d.w.z. bestaande digitale toegangen) wordt kosteloos geleverd;
- Tot het moment dat het technisch en organisatorisch mogelijk is om bestaande scans gratis downloadbaar aan te bieden, wordt een tarief in rekening gebracht voor de marginale kosten die aan de verstrekking ervan verbonden zijn;
- Aan het leveren van datasets zijn kosten verbonden voor de inzet van personeel, hiervoor

wordt een tariefgehanteerd. Dit geldt ook voor het beschikbaar stellen van digital born archiefmateriaal, tot het moment dat het materiaal eenvoudig via het e-depot kan worden teruggevonden;

- De inkomsten uit de levering van reproducties lopen terug²⁰;
- De inzet is om de aan de hergebruiker doorberekende kosten zo snel mogelijk omlaag te brengen.

4.5 Vervolgstappen

De implicaties van het open data-beleid zullen organisatorisch en technisch-inhoudelijk verder moeten worden uitgewerkt. Daarnaast zal voor de implementatie van het beleid in bredere zin een traject moeten worden opgestart. Voorgesteld wordt dit in de vorm van een project op te pakken en hier op korte termijn een projectopdracht voor te formuleren.

²⁰ De inkomsten van de levering van bestaande scans bedroegen in 2015 op jaarbasis ca. € 10.000,-.

Bijlage 1: Verslag project "Open Data - Gewoon doen" (maart - september 2015)

De projectomschrijving "open data - gewoon doen" is niet voor niets gekozen. De bedoeling van het project was om niet eerst het gehele beleid en procedures aangaande open data te bedenken, maar direct vanuit de praktijk ermee aan de slag te gaan. De eerste vraag was welke datasets er zonder veel problemen in hun geheel online beschikbaar konden worden gesteld. De datasets konden dus geen privacygevoelige gegevens bevatten en er mochten geen rechten van derden op berusten. Ook moesten de datasets een afgerond geheel vormen. Tot slot was het van belang dat de datasets met de bestaande technische middelen online beschikbaar konden worden gesteld.

Aan het begin van het project werd direct geconstateerd dat onze datasets eigenlijk niet goed werden beheerd. Ze waren op verschillende manieren en locaties opgeslagen en de informatie (metadata) over de datasets was verspreid en niet gestructureerd vastgelegd. Om dit te verbeteren zijn de volgende afspraken gemaakt.

- Er komt één globaal overzicht van alle door het Stadsarchief beheerde datasets. In dit overzicht wordt onder andere vermeld of ze voor de kwalificatie "opendata" in aanmerking komen.²¹
- Alle datasets worden op één locatie op de gezamenlijke netwerkschijf van de afdelingen archieven en collecties geplaatst. Hierbij moet altijd direct duidelijk zijn wat de laatste versie van de desbetreffende dataset is.
- Er is een format ontwikkeld voor het metadateren van datasets. Op deze manier is het mogelijk om alle datasets via dezelfde structuur te beschrijven en kan de context over het ontstaan en gebruik van de datasets vastgelegd worden.

Nadat het beheer van de aanwezige datasets op orde was gebracht, is er besloten om de onderstaande vijf datasets online beschikbaar te stellen:

- [Burgerlijke stand R'dam Geboorten, 1811-1913](#) (572281 records)
- [Burgerlijke stand R'dam Huwelijken, 1811-1935](#) (245846 records)
- [Burgerlijke stand Overlijden R'dam, 1811-1960](#) (703627 records)
- [Kadastrale gegevens, 1832](#) (indexen en kaartlagen)
- [Straatnamen van Rotterdam](#)

Voor het gebruik van de gekozen datasets in bepaalde toepassingen of websites was het van belang dat een computer ermee aan de slag kon. Daarom was het noodzakelijk om de data te structureren volgens een bepaalde standaard en dat het wordt geleverd in een machineleesbaar formaat. Het bleek echter nog niet mogelijk om volgens een bepaalde standaard opgebouwde xml als export uit onze databeheersystemen te halen. We hebben daarom gekozen om gebruik te maken van het relatief eenvoudige CSV-bestandsformaat. De datasets zijn vrijgegeven onder een CC0-verklaring, wat inhoudt dat de data zonder enige restricties gebruikt kan worden.

Een uitgangspunt van het project was om zo veel mogelijk aan te sluiten bij het al bestaande gemeentelijke beleid en gebruik te maken van de bestaande Rotterdamse infrastructuur. Als online portal is daarom gekozen voor het Rotterdamse Open Data platform.²² Een bijkomend voordeel was dat we zelf de datasets konden uploaden en aanpassen. Om een breed publiek te bereiken, zijn er daarnaast ook verwijzingen naar de datasets geplaatst op de landelijke website www.data.overheid.nl en op www.open.cultuur.data.nl. Tot slot is er ook op onze eigen website een pagina opgenomen met informatie over de open datasets.²³

²¹ Om te zien of een dataset in aanmerking kwam om als open data beschikbaar gesteld te kunnen worden in gebruik gemaakt van de Rotterdamse beslisboom voor open data: <http://beslisboom.rotterdamopendata.nl>.

²² [Rotterdam Open Data Store](http://RotterdamOpenDataStore).

²³ <http://stadsarchief.rotterdam.nl/vraagbaak/open-data>.

Door het vrijgeven van flinke hoeveelheden materiaal zijn er inmiddels al interessante toepassingen met behulp van de open data van het Stadsarchief ontwikkeld. Zo zijn vijf miljoen persoonsnamen afkomstig uit de genealogische datasets van het Stadsarchief ingelezen in de database van de website Open Archieven.nl. Dit portal stelt op een innovatieve manier historische persoonsgegevens aan eindgebruikers beschikbaar, waarbij verschillende open datasets aan elkaar zijn gekoppeld.²⁴ Daarnaast gebruikt het bedrijf My Heritage deze gegevens voor zijn betaalde service 'supersearch'²⁵ en heeft de Stichting Voorouder de data gebruikt om haar gegevens te controleren voor de bevolkingsreconstructie van de stad Rotterdam over de periode 1811-1930.²⁶ Tot slot is een dataset van het Stadsarchief met daarin straatnamen gebruikt in de thesaurus van de Historische Geocoder ontwikkeld door het Project Erfgoed en Locatie van de Stichting Digitaal erfgoed Nederland (DEN).²⁷

²⁴ Zie <https://www.openarch.nl>.

²⁵ <http://blog.myheritage.nl/2016/03/ruim-5-miljoen-nederlandse-gegevens-toegevoegd-aan-supersearch>.

²⁶ Zie <http://rotterdam.voorouder.nl>.

²⁷ <http://erfgoedenlocatie.nl/resultaten/erfgeo>.

Format voor beschrijven van datasets zoals gebruikt in het project “open data – gewoon doen”

Naam beschrijvingsveld	Toelichting
Naam set	Naam van de set
Inhoudelijke informatie:	
Beschrijving	Korte beschrijving van de inhoud van de set
<i>Inhoud van de set</i>	Uitgebreidere beschrijving van de set met context
Gebruikte standaard	
Beschrijving van alle velden	
Verwijzing naar bron	Op welke collectie heeft de set betrekking
Achtergrond (context) van de bron	
Extra informatie:	
Beheerder	Organisatie en contactpersoon
Versiebeheer	Versienummer (met historie)
Datum versie	Datum aanmaak van de versie
Uitkomst Check geschiktheid opendata: Beperkingen: (vermelden welke en tot wanneer)	Geschikt ja/nee
	Toelichting
Additionele informatie:	
Laatst gewijzigde	Datum laatste update dataset
Gecreerd	Datum eerste upload dataset
Formaat	bestandstype / datatype
	character encoding
Licentie	Creative commons licentie/ Public domain
Medewerking nodig van:	

Bijlage 2: Relevante wet- en regelgeving van belang voor bepalen openbaarheid

Zowel de Wet openbaarheid van bestuur, de Auteurswet, de Wet bescherming persoonsgegevens kunnen een drempel opwerpen voor het openbaar maken van data. Hieronder wordt dat kort toegelicht. Bij de uitwerking van het beleid van het Stadsarchief (hoofdstuk 3) wordt nader ingegaan op de implicaties hiervan voor de praktijk.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

Sinds 1980 is er een wettelijke verplichting voor overheidsorganen om informatie in documenten openbaar te maken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het begrip document wordt hierbij breed opgevat: het omvat zowel papieren als digitale documenten en de (elektronische) informatie daarin. De Wob is dus ook van toepassing op de data die bij de overheid berusten. In 2003 is een Europese richtlijn van kracht geworden die hergebruik van overheidsinformatie harmoniseert. De Wob is hierop uitgebreid met een hoofdstuk "Hergebruik". Met het in 2013 aangenomen Actieplan Open Overheid heeft het Kabinet zich eraan gecommitteerd overheidsinformatie meer actief (uit eigen beweging) open(baar) te maken.

Auteurswet

Op objecten uit archieven en collecties kan auteursrecht rusten. Rechthebbenden laten zich steeds meer gelden, rechtenorganisaties dienen zich steeds nadrukkelijker aan. Als archiefbescheiden worden overgebracht (overheidsarchief), of in de collectie worden opgenomen (verwerving van particulier materiaal zoals foto's), en op het materiaal rust auteursrecht, dan blijft het auteursrecht onverkort van kracht tenzij anders is afgesproken. Hier moet rekening mee worden gehouden in het beleid ten aanzien van open data.

Binnen het Stadsarchief is het bewustzijn hierover groot ten gevolge van de Pictorightkwesitie. Er wordt veel tijd en energie gestoken in het op orde krijgen van informatie over eventuele rechthebbenden. Dat neemt niet weg dat auteursrecht steeds als afweging moet worden meegenomen bij het al dan niet beschikbaar stellen van data.

Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)²⁸

Deze geeft regels ter bescherming van de privacy van burgers. De wet is op 1 september 2001 in werking getreden en verving de Wet persoonsregistratie (1989). De Wbp is voor een groot deel gebaseerd op de Europese dataprotectierichtlijn (95/46/EG). Deze richtlijn wordt vervangen door de algemene verordening gegevensbescherming.

De Wbp geeft de burger bepaalde rechten, zoals het recht om te weten wat er met zijn persoonsgegevens gebeurt. De wet is van toepassing op alle vormen van het verwerken van persoonsgegevens, ongeacht of die verwerking nu op papier of in computerbestanden gebeurt. Omdat in archieven en collecties (privacygevoelige) persoonsgegevens voorkomen, kan dit een reden zijn om de data niet als open data te (kunnen) verstrekken. Bij de beschikbaarstelling van open data moet hier dus rekening mee worden gehouden.

²⁸ Ontleend aan het lemma 'Wbp' op Wikipedia, https://nl.wikipedia.org/wiki/Wet_bescherming_persoonsgegevens; retrieved op 30 mei 2016.

Bijlage 3: Overzicht Creative Commons licentievormen²⁹

Inleiding

De **Creative Commons-licenties** vormen een samenhangend geheel van diverse regimes waaronder de auteur of rechthebbende van een werk dat onder het auteursrecht valt, dit werk beschikbaar kan stellen. De licenties specificeren welke rechten de gebruiker van een werk heeft en onder welke voorwaarden deze het werk verder mag verspreiden en eventueel mag aanpassen. Dit gaat van CC BY, waarbij alles met het werk mag worden gedaan als de maker maar op de juiste wijze wordt vermeld, tot de vrij restrictieve CC BY-NC-ND-licentie, die verspreiding toestaat met naamsvermelding van de maker, maar alleen voor niet-commerciële doeleinden en in ongewijzigde vorm.

Verskillende grote internetprojecten gebruiken een van de CC-licenties of -gereedschappen. Bekende projecten zijn Wikipedia, waar de inhoud van de artikelen beschikbaar is onder CC BY-SA, en de Nederlandse Rijksoverheid, die de inhoud van haar websites in principe onder CC0 vrijgeeft.

Kenmerken

De volgende vier kenmerken worden gebruikt in combinaties en vormen de verschillende Creative Commons licenties.

Attribution of Naamsvermelding (BY) houdt in dat het kopiëren, distribueren, vertonen en uitvoeren van het werk en afgeleide werken is toegestaan op voorwaarde van het vermelden van de oorspronkelijke auteur.

Share Alike of Gelijk delen (SA): het distribueren van afgeleide werken is alleen toegestaan onder een identieke licentie.

Onderstaande tabel bevat een korte omschrijving van de CC-licenties die het Stadsarchief hanteert en een korte toelichting van de wijze waarop dat gebeurt.³⁰

NB: Het Stadsarchief stelt waar en voor zover mogelijk zijn data en datasets open voor hergebruik onder deze licentievormen, maar is niet verantwoordelijk voor de resultaten van hergebruik.

Symbolen	Naam	Verklaring
	Public Domain Mark	De Public Domain Mark impliceert dat de data open is omdat er geen auteursrecht (meer) op rust. Deze Mark maakt het helder en duidelijk voor de hergebruiker dat het materiaal rechtenvrij is en vrij voor particulier of zakelijk hergebruik.
	CC0-verklaring	Data onder deze verklaring is rechtenvrij omdat de auteursrechthebbende afstand heeft gedaan van zijn rechten. Datasets waarvan het Stadsarchief (de Gemeente Rotterdam) auteursrechthebbende is, worden onder CC0-verklaring volledig vrij gegeven.
	Naamsvermelding	In dit geval is het Stadsarchief Rotterdam of een derde partij rechthebbende en geeft Stadsarchief of derde partij toestemming voor particulier of zakelijk hergebruik. De hergebruiker wordt gevraagd om als bron het Stadsarchief en daarnaast de naam van de

²⁹ Bron: <http://creativecommons.org/licenses/> en http://nl.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons.

³⁰ Voor een uitgebreide uiteenzetting over de CC-licenties en de achterliggende systematiek, zie: <http://creativecommons.nl/uitleg>.

		maker(s) te vermelden. Ook wordt gevraagd inzichtelijk te maken welke aanpassingen de hergebruiker aan het oorspronkelijk werk heeft gedaan.
	Naamsvermelding-GelijkDelen	Ook in dit geval is het Stadsarchief Rotterdam of een derde partij rechthebbende en geeft Stadsarchief of derde partij toestemming voor particulier of zakelijk hergebruik. De hergebruiker wordt gevraagd om als bron het Stadsarchief en daarnaast de naam van de maker(s) te vermelden. Ook wordt gevraagd inzichtelijk te maken welke aanpassingen de hergebruiker aan het oorspronkelijk werk heeft gedaan. Data die onder deze licentie zijn verstrekt en zijn hergebruikt, dienen onder dezelfde voorwaarden voor volgend gebruik beschikbaar te worden gesteld.

Het publieke domein

Het publieke domein is een term die gebruik wordt om aan te geven dat werken niet langer onder de bescherming van het auteursrecht en aanverwante rechten vallen. In die situatie is er geen rechthebbende en hoef je dus ook geen toestemming te verkrijgen om de werken te gebruiken. De meeste werken in Europa ‘vallen’ in het publieke domein op 1 januari van het 71e jaar na de dood van de maker, aangezien het auteursrecht in de regel 70 jaar na de dood van de maker vervalt. In Nederland is het strikt gezien niet mogelijk om werken rechtstreeks in het publieke domein te plaatsen voordat het auteursrecht verlopen is. Volgens de Nederlandse Auteurswet is het niet mogelijk om afstand te doen van alle auteursrechten, naburige rechten of databankenrechten. Een rechthebbende kan echter wel verklaren dat hij zijn rechten op geen enkele wijze zal uitoefenen. In de praktijk komt het er dan op neer dat de werken in het publieke domein terechtkomen. Creative Commons is een groot voorstander van deze mogelijkheid en heeft daarom een “CC0 publieke domein-verklaring” opgesteld die deze manier van vrijgeven gemakkelijk maakt. Daarnaast heeft Creative Commons de Public Domain Mark ontwikkeld om er werken mee te kunnen duiden die niet meer door het auteursrecht of naburige rechten beschermd worden. Deze werken hebben geen licentie meer nodig. De Public Domain Mark is er met name voor bedoeld om dit type open data makkelijk herkenbaar te maken.

De CC0 publieke domein verklaring

CC0 is geen licentie, maar een document (verklaring) waarmee een auteursrechthebbende aan kan geven dat hij of zij afstand van alle auteursrechten doet. Anders dan bij een licentie kan er dus geen inbreuk op een met een CC0-verklaring beschikbaar gesteld werk gemaakt worden. Door CC0 op een werk van toepassing te verklaren, plaats je dit werk als het ware in het Publieke Domein door afstand te doen van al je rechten voor zover dit wettelijk is toegestaan. CC0 is dus bedoeld voor werken die nog auteursrechtelijk beschermd worden, maar waarvan de rechthebbende afstand wil doen van deze rechten. Onder CC0 beschikbaar gestelde werken kunnen dus door iedereen voor alle doeleinden gebruikt worden en ook naamsvermelding is daarbij geen verplichting.

Bijlage 4: Begrippen open data A-Z³¹

Begrip	Toelichting
API	Met een API (Application Programming Interface) geef je mensen en computers online toegang tot een database zodat de data direct gebruikt kunnen worden voor apps en websites. Veranderen de data in de database, dan veranderen deze automatisch in de gekoppelde website of app. Zo zijn de data altijd overal gelijk en up-to-date. Een voorbeeld: De NS stelt haar database met actuele reisinformatie online beschikbaar via een API. Verschillende apps halen deze informatie rechtstreeks uit de API en geven op die manier reizigers de mogelijkheid om hun reis te plannen op basis van actuele informatie.
APP	Een app (of applicatie, of toepassing) is een softwareprogramma dat je gebruikt via een smartphone, tablet of computer. Apps zijn te downloaden of te gebruiken via een website. Met een app kun je gemakkelijk extra functies toevoegen aan een apparaat, zoals dat je telefoon kan aangeven of het gaat regenen (zoals met Buienradar), of dat je tablet foto's kan bewerken (zoals met iPhoto).
Big Data	Met de term big data worden datasets aangeduid die zo groot zijn dat de gemiddelde databasesoftware niet in staat is om de data binnen te halen, op te slaan, te managen en te analyseren. Omdat big data in zulke grote volumes komen en ook nog eens zeer complex zijn, vereisen ze een kosten efficiënte en innovatieve manier van informatieverwerking. Met het oog op de snelheid van de technologische ontwikkelingen zullen steeds minder datasets als big data gekwalificeerd worden. Databasesoftware kan immers steeds meer hoeveelheden data aan die capaciteit zal in de toekomst alleen maar verder toenemen.
Broncode	De broncode (of brontekst) van een computerprogramma is de tekst die door een programmeur (zie ook Programmeur) wordt geschreven in een programmeertaal, waarmee hij de computer specifieke instructies geeft. Met deze broncode bouwt een programmeur een softwareprogramma.
Bulkdata	Data zijn als bulk beschikbaar wanneer een gehele dataset met één druk op de knop, of via een machinegeautomatiseerd verzoek, beschikbaar is.
CC0	Met een Creative Commons-licentie (CC) geef je als rechthebbende anderen toestemming om je data te verspreiden, met anderen te delen of in sommige gevallen zelfs te bewerken. Met een CC0-verklaring (CC nul) maak je duidelijk dat je volledig afstand doet van je auteursrecht, of dat het om een dataset gaat waar geen auteursrecht (meer) op rust.
Code	Een stuk tekst geschreven in een programmeertaal die de computer specifieke instructies geeft om een softwareprogramma te laten werken (zie ook Broncode).
(APP) Challenge	Met een challenge wordt de ontwikkeling van duurzame, waardevolle apps gestimuleerd. Het gaat om ingewikkelde en uitgebreide apps die een substantiële bijdrage leveren aan de samenleving. De geldprijzen bij een challenge zijn groter dan bij een competitie, maar daarom ook minder in aantal. Bij challenges worden ontwikkelaars tevens ondersteund bij de bouw van de apps en hun positionering in de markt.
(APP) Competitie	Veel ontwikkelaars doen regelmatig mee aan (app) competities. Het doel van deze wedstrijden is om zoveel mogelijk verschillende toepassingen te bouwen met bepaalde data, bijvoorbeeld om snel en efficiënt te onderzoeken wat er allemaal met die data kan. Omdat je als deelnemer relatief veel kans maakt op een (kleine) geldprijs, is het a.n.m.o. voor deze wedstrijden groot. Dat is goed, want hoe meer ontwikkelaars deelnemen, hoe meer nieuwe toepassingen er ontstaan.

³¹ Open State Foundation red., Over open data (webpublicatie www.openstate.eu/nl/overopendata) en De waarde van Open Data – Keuzes en effecten van open-datastrategieën voor publieke organisaties (<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/04/26/de-waarde-van-open-data-keuzes-en-effecten-van-open-datastrategieen-voor-publieke-organisaties.html>).

CSV	CSV (Comma Separated Values) is een voorbeeld van een open formaat (zie ook Open standaard). Een CSV bestand is een speciaal opgemaakt bestand waarin rijen en kolommen worden opgeslagen. DE rijen worden gescheiden door de verschillende regels en de kolommen worden gescheiden door een komma tussen de verschillende waarden op een regel. Dit simpele bestandstype wordt gebruikt om data tussen verschillende databases of verschillende bestandsformaten te transporteren (exporteren en importeren).
Data	Data zijn gegevens die geïnterpreteerd, uitgewisseld en bewaard kunnen worden. Wanneer je bijvoorbeeld een meting doet of feiten registreert, dan produceer je data. Ga je deze data vervolgens interpreteren, dan ontstaat er informatie.
Dataset	Een dataset is een georganiseerde verzameling van data. Het kan een groep zijn van bestanden, zoals tekstbestanden, tabelgegevens, geo- informatie of digitale foto's. Deze bestanden samen vormen een dataset.
Geo-data	Geo-data zijn data waarin een ruimtelijke element is opgenomen: een verwijzing naar een plek op de aarde. Het kan gaan om informatie over een gebouw, informatie van een satelliet of landmeetkundige informatie. Geo-data kunnen gecombineerd worden met kaarten, luchtfoto's en andere geo-data, waardoor samengestelde kaarten te maken zijn. Zo ontstaan nieuwe, gecombineerde inzichten over plekken op aarde.
Granulariteit	De mate waarin de data zijn geaggregeerd en tot individuele objecten zijn te herleiden. De data zijn zeer granulaair wanneer elk record in een dataset te herleiden is tot een individueel object. Is de data alleen gegroepeerd weergegeven dan wordt deze minder granulaair. Het minst granulaair is een dataset die alleen statistieken over een gehele populatie weergeeft.
Hackathon	Een hackathon is een evenement waarop programmeurs en andere betrokkenen (ontwerpers, onderzoekers, projectmanagers etc.) in een kort tijdsbestek intensief samenwerken aan een softwareproject. Hackathons kunnen een dag tot een week duren en hebben een specifiek onderwerp waar de deelnemers zich op focussen. Dat kan een programmeertaal zijn of een bepaalde toepassing, maar ook een API (zie API). Sommige hackathons zijn puur voor educatieve of sociale doeleinden, maar meestal zijn ze gericht op het creëren van bruikbare en vernieuwende software. De Open State Foundation organiseert jaarlijks twee grote hackathons in Nederland waarbij de focus in 2011 Apps voor Nederland, Apps voor Noord-Holland en Apps voor Amsterdam, in 2012 Apps voor Democratie en 2013 Apps for Europe en de Hackathon Publieke Omroep.
JSON	JSON (JavaScript Object Notation) is een voorbeeld van een open formaat (zie ook Open standaard). Het is een veelgebruikt en eenvoudig formaat voor data uitwisseling en het is programmeer taal onafhankelijk. Vergeleken met andere formaten is JSON lichtgewicht, flexibel en niet zo uitgebreid.
Linked Data	(Her)gebruikers van data willen vaak informatie uit verschillende bronnen met elkaar combineren om nieuwe inzichten en extra waarde te creëren. Linked data is een methode waarmee dit via internet kan. Je kunt het zien als een wolk van gekoppelde datasets.
Metadata	Metadata geven informatie over het karakter van data. Simpel gezegd zijn het dus data die data beschrijven. Denk aan de titel van een dataset, een beschrijving van de inhoud van zo'n set, de frequentie waarmee je de dataset update, een toelichting of een webadres waar de data downloadbaar zijn. Ook kun je het bestandsformaat van de data aangeven (bijvoorbeeld JSON, CSV of XML), of de bestands grootte.
Open Access	Open access betekent onbeperkte online toegang tot wetenschappelijk onderzoek. Het is primair bedoeld voor wetenschappelijke artikelen, maar steeds vaker worden ook theses, hoofdstukken uit boeken en wetenschappelijke monografieën volgens open access-normen verstrekt.

Open Data	<p>Dit zijn data die publiek toegankelijk, machine leesbaar en vrij voor (her)gebruik en (her)distributie zijn. De data kunnen afkomstig zijn van overheden, maar ook van bedrijven. Belangrijk is dat de data technisch en juridisch zo laagdrempelig en praktisch mogelijk (her)gebruikt en verspreid kunnen worden.</p> <p><i>Technisch</i> open betekent dat de data beschikbaar zijn in een open formaat dat ook voor een machine (een computer) leesbaar is. Computers kunnen de data ophalen en verwerken in toepassingen zoals apps en websites (zie ook API). Daarnaast is het belangrijk dat de data als bulk te downloaden zijn (zie ook Bulkdata). Voor direct gebruik moeten de data in een open standaard zijn (zie ook JSON en CSV).</p> <p><i>Juridisch</i> open betekent dat er een licentie op de data van toepassing is die expliciet toestemming geeft om de data zowel commercieel als non-commercieel te (her)gebruiken en te (her)distribueren (zie ook CC0 en Open data licenties).</p>
Open Data licenties	Voor open data is het belangrijk dat er geen beperkingen zijn voor (her)gebruik. Dit wordt geregeld in een licentie, zoals de open data-licentie (ODbL) of met een CC0-verklaring (zie CC0). Data waarop deze verklaring van toepassing is, mogen vrij (her)gebruikt, ge(her)distribueerd en bewerkt worden.
Open Source	<p>Open source is een openbronmodel. Dat betekent dat bronmateriaal (de source) voor iedereen toegankelijk zijn en aangepast worden om er een eigen eindproduct van te maken. Met het productontwerp van een ander kun je op die manier een geheel eigen product maken.</p> <p>Gaat het om software-ontwerpen, dan bestaat het bronmateriaal uit een broncode (zie ook Broncode) die vrij beschikbaar is. Iedereen kan (technisch) en mag (juridisch) deze broncode lezen, aanpassen en verspreiden.</p>
Open Standaard	Door open, niet software-specifieke, standaarden kan digitale informatie wereldwijd makkelijk worden uitgewisseld. Hierdoor verbetert communicatie tussen overheden, bedrijven en burgers.
Programmeur	Een programmeur (of ontwikkelaar) is een persoon die software schrijft in een programmeertaal om zo de computer specifieke instructies te geven. Programmeurs beheersen één of meerder programmeertalen (bijvoorbeeld PHP, Python of Java).
Ruwe Data	Ruwe (of primaire) data zijn data die worden verzameld zonder bewerking of andere vormen van manipulatie. Pas wanneer deze ruwe data bewerkt en geïnterpreteerd zijn, spreek je van informatie.
Ruwheid	<p>De mate waarin data zijn bewerkt voor ontsluiting.</p> <p>Ruwe data zijn een één-op-één-kopie van de data die in een systeem aanwezig zijn, eventueel ontdaan van identificerende gegevens als burgerservicenummer, naam en adres. Voor bewerkte data heeft de organisatie moeite gedaan om ze op een andere manier te presenteren dan waarop deze in de (bron)systemen worden gebruikt.</p>
Semantische vorm van gegevensuitwisseling	Data kunnen volgens een semantische structuur of standaard worden vrijgegeven. Data die volgens een semantische structuur worden vrijgegeven, zijn in het simpelste geval een .csv, een database of een .xls. In de meest vergaande vorm is de data zodanig gestructureerd dat die geautomatiseerd te relateren is aan andere datasets. Een standaard is een formeel vastgestelde structuur en wordt in het algemeen ook door andere organisaties herkend en gebruikt.
Scrapen (en scrapers)	Data scrapen is een techniek waarmee een computerprogramma bepaalde data uit bepaalde bestanden (zoals een webpagina of database) kopieert en opslaat in een nieuw bestand. De computerprogramma's die dit doen noemen we scrapers. Scrapers helpen om data uit andere bestanden te ordenen.
Software	Software of programmatuur is de gangbare benaming voor computerprogramma's. Naast computers en tablets bevatten ook apparaten als telefoons, televisies en auto's steeds vaker software.
Webservice	Een webservice is een algemeen geaccepteerde techniek om informatie tussen twee geautomatiseerde informatiesystemen uit te wisselen.

Wob (-verzoek)	<p>De Wet openbaarheid van bestuur (Wob) regelt het burgerrecht op informatie van de overheid. De data die de overheid verzamelt zijn in principe openbaar, tenzij de Wob of andere wetgeving bepaalt dat de gevraagde informatie niet geschikt is om openbaar te maken.</p> <p>Iedereen kan de overheid verzoeken om informatie over elke bestuurlijke aangelegenheid. Een Wobverzoek wordt ingediend bij een bestuursorgaan. De Wob is ook van toepassing op een organisatie of dienst die onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan valt.</p>
XML	<p>XML (Extensible Markup Language) is een voorbeeld van een open formaat (zie ook Open standaard). Kenmerkend voor XML zijn de uitvoerige mogelijkheden om de data te duiden, uitvoerig te beschrijven en delen te koppelen aan (internationale) standaarden.</p>

Bijlage 5: Overzicht van geraadpleegde bronnen

Beleidsplan Open Collectiedata bij Nationaal Archief

https://www.gahetna.nl/sites/default/files/bijlagen/beleid_open_collectiedata_nav1.0.pdf

Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0877:FIN:NL:PDF>

Voorstel Wet Hergebruik van overheidsinformatie

Online: <http://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=d75032f8-f00d-4d36-8238-26a8ba85058d&title=Voorstel%20van%20wet.pdf>

Memorie van Toelichting op de Wet hergebruik van overheidsinformatie

Online: <http://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=e12ede51-1436-44dc-970f-d05435a68b1e&title=Memorie%20van%20toelichting.pdf>

Algemene Rekenkamer, Trendrapport Open Data 2015 (vastgesteld 30 maart 2015, aangeboden aan de Tweede Kamer 31 maart 2015). Online via:

http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2014/03/Tendrapport_Open_data

Themapagina website Digitaal Erfgoed Nederland (DEN) over Open Data.

<http://www.den.nl/thema/134/>

Bijlage 6: Beslisboom Open Data Nationaal Archief

→ Is de Wet Hergebruik van toepassing?

De Wet Hergebruik heeft betrekking op metadata over archieven en collecties, data uit archieven en collecties zelf, en op digital born archiefmateriaal. In het geval van archieven gaat het zowel om gedigitaliseerd materiaal uit overheidsarchieven als om gedigitaliseerde particuliere archieven en collecties die *eigendom* zijn van de archiefinstelling.³² Materiaal *in bruikleen* valt dus niet onder de scope van dit beleid!

Zo ja: naar 2.

Zo nee: dan ook b.v. afspraken die al gemaakt zijn met andere partijen meenemen in de overwegingen.

→ Is het materiaal vrij van belemmeringen? (= mogen we het als open data aanbieden?)

Belemmeringen zijn:

- a. Beperkingen op de openbaarheid
- b. Auteursrechten. Zo kan overheidsarchief kan materiaal bevatten waar auteursrechten op rusten (zoals rapporten, tekeningen en ontwerpen), ook kan er sprake zijn van bijv. een archieftoegang die door een derde is gemaakt en waarvan het auteursrecht niet is overgedragen of anderszins vastgelegd.
- c. Privacyoverwegingen (eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer).

Zo nee; dan niet beschikbaar stellen als open data. Zo ja: dan naar 3.

→ Is het materiaal digitaal beschikbaar?

Zo ja, dan aanbieden in de hoogst beschikbare kwaliteit, tegen marginaal tarief

Zo nee: dan op verzoek digitaliseren, tegen regulier tarief.

³² De Wet Hergebruik stelt open data en (openbare) overheidsinformatie op één lijn. Meer specifiek verstaat de WHO onder 'document' een bij een met een publieke taak belaste instelling berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat. Er wordt niet aangegeven of een 'document' exclusief die objecten betreft die zijn opgemaakt of ontvangen uit hoofde van de uitvoering van overheidstaken of dat hier ook objecten in begrepen zijn die door de archiefinstelling in eigendom zijn verworven (zoals archieven en collecties van particuliere herkomst).